

▼ ANNONSE

REITAN NÆRINGS-PARK

Innenfor området tillates lettere industri, produksjon, håndverk, verksted, lager, kontor, entreprenør og transportvirksomhet.

40 000 kvm med næringsstomter midt mellom Ørlandet og Bjugn

Se mer >>

Rune Øverlie

Megler MNEF / Partner

Mobil 920 80 409

Heimdal Eiendomsmedling
Det Lille Ekstra. Alltid!

FRONTPAGE / PLUSS / Dette er Norges nye kampfly, F-35 Lightning II

Testflyging av Norges første F-35 Lightning II i USA. I november kommer de første tre femtegenerasjons kampflyeme til Ørlandet. Det krever omlegging av Forsvaret. **Foto: Lockheed Martin**

F-35 lander:

Dette er Norges nye kampfly, F-35 Lightning II

Sjefen for Norges F-35 program beskriver hvorfor erstatteren for F-16 gjør at ikke bare Luftforsvaret, men hele Forsvaret skal gå gjennom sine

Vi: 16 17

▼ ANNO

PLUSS **Jakob Ellingsen**
Mobil: 90941033
E-post: jakob.ellingsen@fosna-folket.no

Publisert: 16 oktober 2017 04:30 AM | Sist oppdatert: 16 oktober 2017 04:30 AM

ANNONSE

- Det er slutt på cockpiter med masse fysiske knapper. Overgangen fra F-16 til F-35 er som å gå fra en gammel Nokia-mobil til en smarttelefon med touchskjerm, sier generalmajor Morten Klever, som er programdirektør for Norges F-35 program.

F-35 ankommer Fosen i begynnelsen av november. Klever sier det nye flyet gir pilotene en helt ny hverdag, og Norge helt nye forsvarskapasiteter.

Mulighetene skapt av det nye kampflyet gjør at hele Forsvaret skal gå gjennom hvordan de jobber.

LES OGSÅ: [Dette er bygget på Flystasjonen siden 2012](#)

Hele Forsvaret

Stortinget vedtok den 14. juni 2012 at Norges fremtidige kampflybase skal ligge på Ørland flystasjon. Frem til 2025 skal Norge kjøpe og få levert inntil 52 F-35 kampfly med våpen og utstyr til en verdi av 71,5 milliarder i 2017-kroner. Disse kampflyene skal erstatte dagens F-16 fly helt i løpet av 2022.

- F-35 er et våpensystem for hele Forsvaret. Det er litt av forskjellen på dagens eksisterende kampflykapasitet og fremtidens fly som lander på Ørlandet 10. november, sier Klever.

- F-35 er et multitrollefly. Det kan utføre mange nye oppgaver som F-16 rett og slett ikke kan utføre. De nye mulighetene gjør at vi skal gå gjennom og utarbeider nye prosedyrer for hvordan man kan operere og organisere Forsvaret av Norge. Flyet er bygget for fremtiden så det kan oppgraderes og videreutvikles i årtier fremover. Levetiden for F-35 i Norge er forventet å vare frem til 2054, fortsetter generalmajoren.

Saken fortsetter etter annonsen.

LES OGSÅ: [Siden kampflybasevedtaket i juni 2012 har befolkningen i Ørland og Bjugn økt med 427 personer, her er to av dem](#)

Stealth

Utviklingen av F-35 er i hovedsak finansiert av USA. Norge, Storbritannia, Italia, Australia, Canada, Italia, Danmark, Nederland og Tyrkia er også med som samarbeidspartnere i det som er det dyreste militære våpensystemet i verden gjennom tidene.

Fakta: F-35 Lightning II

Norges kampfly som skal erstatte F-16 er F-35 Lightning II versjon A (Kilder: Lockheed Martin og Norges F-35 program)

- Lengde: 15,4 meter
- Bredder: 10,7 meter
- Høyde: 4,33 meter
- Nyttelast: over 8 tonn (over 2,5 tonn intern våpenlast)
- Makshastighet: 1,6 ganger lydens hastighet
- Våpenbærende rekkevidde: Over 1.200 km (estimert 30 prosent lenger enn norske F-16 med samme våpenlast)
- Rekkevidde med medbrakt drivstoff: Over 2.200 km (kan etterfylle drivstoff i luften)
- Redusert luftmotstand og bedre akselerasjon og manøvreringsevne enn F-16 med tilsvarende våpenlast
- Maks treghetskraft: Tåler over 9 g (jordas gravitasjon)
- Vekt (tom): 13,2 tonn
- Maks takeoff-vekt: 31,8 tonn
- Kan bære: Luft-til-luft missil, luft-til-bakke missil, anti-skip missil, kryssermissil, bomber, laserstyrte bomber, smarte bomber, B61 atombomber

Fakta: F-35 lander

- Stortinget vedtok den 14. juni 2012 at hele Norges fremtidige kampflyflåte skal stasjoneres i Ørland. Frem til da hadde Norges kampfly F-16 blitt driftet fra både Ørland og Bodø hovedflystasjon, mens Ørland i fremtiden altså blir Norges eneste kampflybase. Noen få fly skal imidlertid stasjoneres på den såkalte quick reaction alert-basen på Evenes i Nordland.
- Frem til 2025 skal Norge kjøpe og få levert inntil 52 F-35 kampfly med våpen og utstyr til en verdi av 71,5 milliarder kroner i 2017-verdi.
- De første tre F-35-flyene ankommer Ørland og Norge i november 2017. Etter planen skal dette skje den 10. november.
- Hele utbyggingen av kampflybasen i Ørland er anslått å koste 9,8 milliarder

- F-35 er et stealth-fly. Det betyr at det er konstruert slik at det er vanskelig å oppdage med radar og andre systemer på grunn av selve utformingen av flyet. Det kan derfor fly inn i områder med svært høye trusselnivåer og er beskyttet på en helt annen måte enn F-16, forklarer Klever.

Han forteller at flyet rett og slett kan opprettholde kontrollen over luftrom, under alle slags lys- og værforhold under trusselsituasjoner som F-16 ikke kan. Det gjelder også i norsk luftrom dersom det skulle bli satt under press.

- I tillegg kan våpensystemene i flyet levere presisjonsild fra lang avstand under alle forhold, selvstendig eller til støtte for sjø- og landstyrker sier Klever.

LES OGSÅ: [F-35 lander: Stor økning i antall ansatte på flystasjonen](#)

Generalmajor Morten Klever, programdirektør for det norske F-35 programmet.
Foto: US Air Force

Ferdig bilde

F-16 er et fjerdegenerasjons kampfly, og ble utviklet i 1970-årene. Nye systemer er etterutviklet og satt inn i flyene over mange tiår. F-35 er utviklet som et multirolle-fly med spesielle egenskaper fra grunnen av, og blir dermed et femtegenerasjons fly, som overtar for den forrige generasjonen.

Saken fortsetter etter annonsen.

- Det er skjedd enormt mye teknologisk siden 1970-tallet, selv om F-16 er videreutviklet og har fått inn ny teknologi fortløpende, er vi kommet til et tidspunkt der det ikke er teknologisk eller økonomisk forsvarlig å fortsette å oppgradere gamle fly, mener Klever.

All informasjonen sammenstilles nå på en stor skjerm piloten trykker på, og selv kan gjøre utvalg av hvilke oversikter som skal vises og hvor i bildet de plasseres.

- I F-16 må pilotene sette sammen informasjon fra mange ulike systemer og danne et fullstendig bilde i hodet sitt. I F-35 er all informasjonen analysert og satt sammen for piloten. Hun kan utøve sine taktikker og fokusere på å løse oppdraget i stedet for å tolke hva hun ser, forklarer generalmajoren.

LES OGSÅ: [Forsvarsbygg, Forsvaret og Ørland kommune markerer at Ørland flystasjon er klar for mottak av Norges nye F-35 kampfly.](#)

Sanntid

F-35 har egen radar ombord, og andre systemer for å innhente informasjon til å gi et fugleperspektiv over verden rundt flyet i alle retninger.

- Plattformen støvsuger området for informasjon og kan dele den direkte til andre kapasiteter i sann tid. Det gjelder informasjon som kan sendes til beslutningstakere eller andre sjø- bakke- eller luftstyrker, sier Klever.

Bildet som vises i en pilot sin cockpit er dermed satt sammen av all informasjonen fra alle flyene rundt seg i et nettverk.

kroner. Utbyggingen er per 2017 inne i sin mest hektiske fase.

- Cirka 1,5 milliarder av de 9,8 milliardene er beregnet å gå til det såkalte støyoppgjøret. F-35 bråker mer enn F-16. Det medfører at staten ved Forsvarsbygg tilbyr innløsning av 176 hus i rød støysone. Sagt på en enklere måte tilbyr staten å kjøpe huset av huseieren. Per september 2017 er rundt 80 hus innløst. I gul støysone anslår Forsvarsbygg at de må utføre støydempende tiltak på fra 800- til 1000 hus.
- I 2012 var det cirka 600 faste ansatte og 300 vernepliktige på Ørland flystasjon. Det har tidligere blitt anslått at både antall faste ansatte og vernepliktige blir doblet som følge av kampflybaseetableringen. Per november 2016 var det cirka 800 faste ansatte og 400 vernepliktige ved Ørland flystasjon.
- Ettersom etableringen av kampflybasen gir flere hundre flere arbeidsplasser i Ørland, har både Bjugn og Ørland kommune hatt store forventninger til fremtidig befolkningsvekst. Ørland hadde per andre kvartal i 2012 5130 innbyggere. Per andre kvartal i 2017 er befolkningen oppe i 5298. Bjugn hadde 4569 innbyggere i andre kvartal 2012. Per andre kvartal 2017 har kommunen 4828 innbyggere. De to kommunene blir slått sammen til nye Ørland kommune fra 1. januar 2020.

LESES NÅ

PLUS

Bildegalleri:
Bli med på den første flyturen

- 40 konfirmanter stiller som bøssebærere

F-35 lander:
Dette er Norges nye kampfly, F-35 Lightning II

Fosen-ungdommen røyker lite

Videregående skole-elevene på Fosen røyker enten mindre eller like mye som landsgjennomsnittet. **LES MER**

- Det er en formidabel styrking av forsvarsevnen i sammenligning med F-16.

LES OGSÅ: - [Dette er toppåret, det største investeringsåret på Ørland flystasjon](#)

Større

F-35 bygges i tre ulike versjoner. Norge skal utelukkende anskaffe fly av typen F-35A, som er designet for å ta av på vanlig fra flystriper, og ikke fra hangarskip eller vertikalt. Det er den eneste modellen som har en innebygget kanon, som kan monteres eksternt på de andre to versjonene.

F-35A er betydelig større enn de ulike kampflyene det erstatter, inkludert F-16. Det har likevel tilsvarende fly-egenskaper selv om det kan fly lenger uten å fylle drivstoff, fly med større last, unngå flere trusler, har mer velutviklede selvforsvarssystemer og større våpenkapasitet.

I dag har Norge F-16 fly med både én og to seter. F-35 har utelukkende ett sete. Flyet er omkring en meter lenger enn dagens F-16 og tåler tilsvarende treghetskraft og har tilsvarende maksfart på rundt 1,6 ganger lydens hastighet.

- F-35 skal være med oss 40 år frem i tid. Prøv å tenk tilbake til hva som skjedde for 40 år siden. Det er et enormt potensiale i dagens F-35, og mulighetsrommet for å utvikle det videre eksisterer på en helt annen måte enn F-16, som er ved en naturlig slutt på sin levetid, sier Morten Klever, sjef for Norges F-15 program.

LES OGSÅ: [F-35 lander: - Vi ser frem til driftssettingen. Det har vært siktemålet hele veien](#)

Mer å lese på Fosna-Folket:

6 personer anbefaler dette. [Registrer deg](#) for å se hva dine venner anbefaler.

0

comments powered by Disqus

Bildegalleri:
Slik blir din nye flyhverdag fra Fosen - bli med på turen

Her flyr Ove, Kirsti og 37 andre passasjerer jomfruturen

LES MER

Så mange skal confirmere seg humanistisk

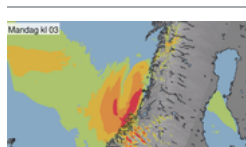
- Fryktelig viktig at de eldre og unge møter hverandre

F-35 lander:
Dette er Norges nye kampfly, F-35 Lightning II

Så mye røyker Fosen-ungdommen sammenlignet med resten av landet

Melder full storm og vindkast på opptil 35 m/s

Derfor er georgisk Røde Kors på Fosen

Politiet bisto barn og samboere etter vold i heimen

Politiet: Sjøføren forklarte at hun sovnet og kjørte av veien

- Militær og sivil havnet i slagsmål

Politiet opplyser at to menn, den ene i grønn uniform, havnet i et slagsmål i Ørland natt til søndag. **LES MER**

Fosna-Folket
12 895 likerklipp

